

Jaarrede 2002 van de voorzitter van de VGN

Na verwelcoming van de aanwezigen en een korte herinnering aan VGN-leden die het afgelopen jaar zijn overleden, schetste VGN-voorzitter Kees Weltevrede de stand van zaken in bestuur en vereniging.

Positieve berichten

Een drietal bestuurders zijn naar de Euroclioconferentie in Praag gegaan. Ze maakten deel van honderdvijftig participanten uit meer dan veertig landen: van IJsland tot Chabarowsk en van Archangel tot Lissabon, van Baku tot Belfast. Op het programma stond een politiek zwaar beladen thema: *Rich and Varied Diversity. The Learning and Teaching about Ethnic, Religious and Linguistic Minorities in History*. Het bleek dat vrijwel alle landen het probleem herkenden, maar er zijn weinig pasklare oplossingen voorhanden. Bij de inleidende persconferentie waren er meer dan twintig journalisten van de schrijvende pers en van radio en tv aanwezig uit Tjechië. De resultaten en aanbevelingen zullen in het najaar verschijnen. Via de website kunt u die bestellen.

In het nationale vlak zien we nog steeds groei van de markt voor geschiedenisproducten. De belangstelling voor geschiedenis neemt nog steeds toe. De VGN heeft concrete vragen gekregen naar intensieve contacten met OVT/Andere tijden en voorstellen voor samenwerking met het *Historisch Nieuwsblad*...

Bemoedigend zijn vormen van samenwerking tussen het onderwijs en musea en archieven. Een tweetal voorbeelden:

- Het Dordtse Gemeentearchief heeft een speciale website ontwikkeld voor praktische opdrachten en profielwerkstukken over de Hollandse Munt.¹

- Gisteren mocht ik aan een persconferentie deelnemen in het Historisch Museum Deventer dat de opening vierde van nieuwe permanente tentoonstelling die gebaseerd is op de iconen en de indeling in de tien tijdvakken van De Rooy. Ze worden ook gebruikt op hun website!

Onderwijs

Trouwens hoe zit het eigenlijk met De Rooy? Het bestuur van de VGN heeft niet de indruk dat er bewust beleid wordt gevoerd op het ministerie van OC&W ten aanzien van de invoering van de nieuwe principes in het geschiedenisonderwijs. Want er zit geen consistentie in huidige voorliggende plannen ter verandering of verbetering van het onderwijs. Het voorstel De Rooy is bijvoorbeeld niet verwerkt of wordt in ieder geval niet genoemd door de Onderwijsraad in haar advies over de basisvorming. De commissie-Wijnen komt met hele andere voorstellen, die soms principieel ingaan tegen de structuur van de longitudinale leerlijn die de commissie-De Rooy voorstelt. Want Wijnen introduceert de mogelijkheid voor scholen om een keuze te maken uit de tijdvakken en dat ontnemt de basis aan de uitwerking van de opbouw van een longitudinale leerlijn. In de herijking tweede fase wordt zomaar het combivak naar maatschappijleer overgeheveld.

De Tweede Kamer heeft zich ten dele en terloops uitgesproken over De Rooy; er blijft onduidelijkheid bestaan ondanks herhaaldelijk aandringen van de VGN in meerdere brieven en vragen aan de vaste kamercommissie van OC&W. Natuurlijk ondernemen we actie, want zo iets kan niet. Het pamflet waarmee we steun proberen te krijgen uit de hele historische wereld voor een gerichte lobby staat al op onze website.

Na een telefoontje naar het ministerie blijkt dat de betrokken ambtenaar bezig is (na meer dan een jaar) met de vorming van een soort werkgroep, geen implementatiecommissie, met vooral als taak om het nieuwe eindexamen onder de loep te nemen. Wat er met andere zaken gaat gebeuren is tot alsnog onduidelijk.

Met betrekking tot de Wet Bio hebben we constructieve voorstellen gedaan voor de vakinhoudelijke startcapaciteiten en kwalificaties of competenties voor het niveau van tweede graads leraren. Het begrip 'schoolvakbekwaam' werd daarin geïntroduceerd. Op onze voorstellen hebben we nog geen reactie gehad. Soms is dat ronduit frustrerend. Maar er komen gelukkig verkiezingen. Dan kunnen en moeten we de verantwoordelijke personen hierop aanspreken via gerichte vragen.

We hopen dat de collega's via hun netwerken zich in deze flink laten gelden.

Dus op bijna alle specifieke onderwijsterreinen moest en moet de VGN weer aan de bak. Dat geldt ook voor de basisvorming. Ofschoon geschiedenis wordt geplaatst in het verplichte curriculum wordt anderzijds wel gesuggereerd om een soort leergebied te ontwikkelen samen met aardrijkskunde. Maar er zitten meer vakken op het vinkentouw, die een goede

plaats willen krijgen in de basisvorming. De VGN heeft nadrukkelijk aangedrongen op de mogelijkheid van een betere afstemming tussen vaardigheden en inzichten tussen de beide vakken, maar ziet toch weinig in de ontwikkeling van zo'n leergebied ondermeer omdat de commissie-De Wit al heeft aangetoond dat de maatschappij daar niet op zit te wachten.

Uit het vmbo bereiken ons verontrustende berichten. Op veel scholen wordt het vak niet meer aangeboden na de basisvorming of slechts in combinatie met aardrijkskunde. Er zijn problemen op het gebied van de inhoud van methoden en de eisen voor het eindexamen. Vele personen die werkzaam zijn in dit type onderwijs weten nauwelijks nog waar ze aan toe zijn. Sommigen houden hun hart vast voor de eerste eindexamens volgend jaar! De VGN zal doorgaan met voorlichten op de website van onze collega's die meestal meerdere vakken geven en daardoor het probleem nog eens vergroten.

Verhouding met de wetenschap

De Intercommissie KNHG/VGN is opgeheven door het KNHG, want het genootschap vond de contacten tussen de bestuurders op zich reeds voldoende en zag de commissie als min of meer dubbel werk. De VGN heeft aangegeven dat we, behalve de goede en nuttige relaties via de besturen, toch ook op meerdere vlakken contacten willen hebben. Dit komende jaar gaan we dat structureren. We zullen een beroep doen op de huidige leden van de ex-Intercommissie.

VGN

In de vereniging gaat veel om in een jaar. We zijn blij met de spectaculaire groei van het ledenaantal met ruim tweehonderd leden.(...) De website is verhuisd naar een nieuw domein: www.vgnkleio.nl. Dat was nodig om meer verkeer mogelijk te maken en betere en snellere diensten te verlenen. Er komen veel nieuwe leden binnen via de website! We zijn erg dankbaar voor het vele werk dat Renée, maar vooral haar partner Piet daaraan besteedt!

De didactiekconferentie was weer ouderwets van hoge kwaliteit met vele direct toepasbare onderdelen in de lessen. Mij valt op dat sluipenderwijs bijna alle presentaties via ICT gaan.

Ten aanzien van het eindexamen hebben er vruchtbare besprekingen plaats gevonden tussen de vertegenwoordigers van Cito, Cevo, de regiovoorzitters van de examenbesprekingen, de commissie Havo/Vwo en het bestuur van de VGN. Dit allemaal om de communicatie tussen docenten en examenmakers te verbeteren met het doel kritiek en aanpassingen in het centraal examen beter op elkaar af te stemmen.

De commissie 2003, eigenlijk meer een werkgroep, is bezig om PR-beleid te ontwikkelen met name om de communicatie met de leden te verbeteren, bijvoorbeeld om FPU'ers en gepensioneerden te blijven betrekken bij de VGN door een speciaal programma voor hen te ontwikkelen.

Beste collega's, ik ben lang genoeg aan het woord geweest.

Toch wil ik nog één nieuwtje met u delen:

Na een zes maanden staking in IJsland hebben de professionals in het onderwijs daar een flinke slag gemaakt. Ze verdubbelden hun salaris en kwamen daarmee op een hoogte dat ze op gelijke voet kwamen te staan met artsen, notarissen, juristen e.d.

Ik heb direct nagevraagd hoe ze dat hebben aangepakt.

Misschien is dat iets voor ons?

1 www.dordtsemunt.nl

Studiereis naar Polen

De Poolse ambassade in Den Haag organiseert eind oktober van dit jaar een studiereis naar Polen voor vijftien docenten uit het voortgezet onderwijs in Nederland; vijf docenten maatschappijleer, vijf docenten aardrijkskunde en vijf docenten geschiedenis. Tijdens de reis worden onder andere Warschau, Lublin, Krakau, Auschwitz en enkele natuurparken en middelbare scholen aangedaan. Geschiedenisdocenten met serieuze belangstelling kunnen zich voor deze studiereis aanmelden. De reis vindt plaats van zaterdag 19 oktober tot en met zaterdag 26 oktober 2002.

Wij zoeken vijf docenten geschiedenis met leservaring in de tweede fase en met belangstelling voor het leggen van contacten met Poolse scholen. Voor deze reis wordt een Platobeurs voor groepen aangevraagd. De Poolse ambassade zal eveneens een deel van de kosten voor haar rekening nemen.

Docenten met belangstelling moeten zich voor 1 juni aanstaande aanmelden bij de secretaris van de VGN, Peter Wester. Graag ontvangen we bij de aanmelding een korte motivatie. Bij overinschrijving zal namelijk een keuze gemaakt moeten worden. Omstreeks 15 juni zal bekend worden gemaakt welke vijf docenten mee zullen gaan. Deze docenten worden ook uitgenodigd aanwezig te zijn bij een voorbereidingsbijeenkomst op de Poolse ambassade in Den Haag, ergens in september.

Gezocht

Deelnemers onderzoek 'Projectonderwijs in ICT-leeromgevingen'

Wij zijn op zoek naar enthousiaste docenten geschiedenis die lesgeven in 5 vwo of 4 havo en die willen meewerken aan een onderzoek naar de mogelijkheden van computerondersteuning bij het maken van praktische opdrachten.

Waarom?

In het PRO-ICT onderzoek hopen we meer zicht te krijgen op de vraag hoe leerlingen bij het maken van praktische groepsopdrachten kunnen worden ondersteund door middel van een computerleeromgeving.

De omgeving biedt de leerlingen ondersteuning bij de planning, uitvoering en afsluiting van een onderzoeksproject. Daarbij geeft de omgeving toegang tot informatiebronnen, communicatiemogelijkheden tussen de samenwerkende leerlingen onderling en met de docent, een discussieforum en gezamenlijke tussenrapporten, logboeken en reflectieverslagen.

De computerleeromgeving biedt de docent direct inzicht in de verschillende werkzaamheden van de groepjes en individuele leerlingen, en begeleidingsmogelijkheden op afstand.

Doel van het onderzoek is na te gaan of de geboden hulpmiddelen inderdaad de werkbelasting van leerlingen en

SCHEEPVAART MUSEUM

Speciaal voor lezers van Kleio organiseert het Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam op vrijdag 17 mei een EXTRA DOCENTENMIDDAG van 15.00 tot 17.00 uur.

Onderwerp is de Jubileumtentoonstelling *De Kleurrijke wereld van de VOC* die nog tot het eind van de herfstvakantie te zien is. U krijgt informatie, een gratis docentenmap en kunt de tentoonstelling bezoeken. Zonder een drankje sturen wij u niet naar huis.

Aanmelden kan tot 15 mei bij
Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam
Ernst van Keulen
Kattenburgerplein 1
1018 KK Amsterdam
fax: 020 5232 329
evkeulen@scheepvaartmuseum.nl

Niet te missen

Tegen inlevering van deze volledig ingevulde bon of een kopie daarvan op briefpapier van uw school, kunt u als geschiedenisdocent van 27 april t/m 12 mei* GRATIS samen met uw partner of collega het Scheepvaartmuseum bezoeken. U ontvangt bij de kassa GRATIS de docentenmap 'De kleurrijke wereld van de VOC'.

naam school

uw naam

adres school

postcode en plaats school

Nederlands Scheepvaartmuseum
Amsterdam
Kattenburgerplein 1
1018 KK Amsterdam
www.scheepvaartmuseum.nl

* NB Koninginnedag gesloten